

ה"ת 72256/07/19 - אמן עבידיה נגד מדינת ישראל - תביעות מדור הגנת הסביבה

בית משפט השלום ברמלה

ה"ת 72256-07-19 עבידיה נ' ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני
המבקש
ע"י ב"כ עו"ד אמיר מסארווה
נגד
המשיבה
החלטה

אמן עבידיה

מדינת ישראל - תביעות מדור הגנת הסביבה

לפניי בקשה מיום 30.7.19, להשבת משאית מסוג וולוו מ.ר. 8959433 (להלן: המשאית), התפוסה בידי המשיבה מאז יום 9.7.19, בחשד לעבירות של שפיכת פסולת, והכנסת פסולת לשטחי יו"ש שלא כדין.

טענות הצדדים

בבקשה נכתב כי המבקש הוא בעליה של המשאית, ולאחר תפיסתה התייצב לבקשת היחידה החוקרת לעריכת שימוע, בו נמסר לו כי עם הצגת אישור בעלות, זו תושב לידיו. בעקבות זאת, דאג המבקש לבצע העברת בעלות במשרד הרישוי, אך כשפנה שוב אל המשיבה, נענה בשלילה והופנה למשטרת ישראל, לפיכך הוגשה בקשה זו. המבקש טוען כי המשאית נתפסה היות שהיתה רשומה קודם לכן, על שם אדם אחר שנחקר והוזהר בגין עבירות, אך אין לאותו אחד כל נגיעה למשאית כיום, כשהיא בבעלותו. נטען כי המשאית נחוצה למבקש לפרנסתו, ומצד שני אין כל צורך להחזיקה שכן אינה נדרשת לשם הצגתה כראיה בבית המשפט. במצב זה, כך נטען, המשך החזקתה פוגע בזכויות המבקש, וניתן להשיג את תכלית התפיסה באמצעים חמורים פחות. לתמיכה בטענותיו הגיש המבקש זיכרון דברים לרכישת המשאית מידי חברת עבד מנסור הובלות והשקעות בע"מ (להלן: החברה), דו"ח תשלום מע"מ, חשבונית מס, ואישור העברת בעלות.

המשיבה הגישה תגובתה ביום 18.8.19 ובה התנגדות ועתירה להתיר לה להחזיק במשאית עד תום ההליכים המשפטיים נגד המשיב. נטען כי המשאית נתפסה תוך ביצוע עבירות של פגיעה בסביבה, כשהיא נהוגה על ידי נהג העובד עבור המבקש, והוא בנו של בעל החברה, אשר ממנה רכש אותה המבקש, מה שמלמד כי היא עדיין בבעלות החברה. לא זו אף זו, הבעלים מנסור נתפס עם משאיות החברה שבבעלותו 7 פעמים נוספות מתחילת שנת 2018, תוך ביצוע עבירות דומות, נערכו לו שימועים, והמשאיות הושבו לידיו בתנאים, לרבות משאית שהושבה לו במסגרת ה"ת 49297-01-19 בתנאים. לדעת המשיבה, האינטרס הציבורי באכיפה נגד העבירות גובר על עניינו הפרטי של המבקש, מה גם שהוא מתפרנס מביצוע העבירות. צוין בתגובה כי החקירה מצויה אך בראשיתה, טרם נחקרו כל המעורבים וטרם הושלמה

המסכת הראייתית, לכן אין הצדקה להורות על השבת המשאית.

ביום 28.10.19 נערך דיון במעמד הצדדים, בו הוצג בפניי תיק החקירה, והצדדים טענו כל טענותיהם. נציג המשיבה טען כי ההצדקה להחזקה במשאית נעוצה בסתירות בין גרסאות הנחקרים בנוגע לזהות בעליה, מה שמעלה חשש שאם תשוחרר, לא ניתן יהיה לאתרה בקלות לשם חילוטה. נטען כי המבקש ביחד עם בעל החברה ואחרים, מוסרים גרסאות "קש" כאילו המשאית החליפה בעלות, אך לאמתו של דבר היא עודנה שייכת לחברה. מנגד, המבקש עומד על טענתו לפיה רכש את המשאית, ואף פעל כפי שדרשה ממנו המשיבה לצורך רישום העברת הבעלות, ואין כל הצדקה להותיר את המשאית תפוסה. המבקש אף טען כי אין הצדקה לחייבו בהפקדת ערובה משמעותית, נוכח העדר חשד סביר נגדו.

המסד הראייתי

במסגרת ההליך הוגשו מסמכים שונים מטעם המבקש, וכן הוגש לעיוני תיק החקירה שבמסגרתה נתפסה המשאית.

נוכח המחלוקות העובדתיות, אפרט את הראיות שבפניי, אך זאת בזהירות הראויה, על מנת שלא לפגוע בחקירה, שעודנה מתנהלת:

א. המבקש תמך את טיעונו במסמכים להוכחת בעלותו במשאית. כך, הוגש זיכרון דברים מיום 10.6.19, לפיו נמכרה לו המשאית מידי החברה, תמורת 420,000 ₪, בתוספת מע"מ בסך 71,400 ₪. עוד הוגשה חשבונית מטעם החברה, מיום 10.6.19, ע"ס 420,000 ₪, וכן דיווח למע"מ בסכום הנקוב, חתום על ידי רו"ח ותד, מיום 21.7.19. בנוסף, הוגש אישור העברת בעלות במשרד הרישוי, מיום 24.7.19.

ב. על פי חומר החקירה, המשאית נתפסה ביום 9.7.19 באזור מזמוריה, בנסיבות המעלות חשד ממשי לביצוע עבירות הפוגעות בסביבה. בשעת העבירה היתה המשאית נהוגה על ידי עבידיה באסל, שהוא עובד וקרוב משפחה של בעלי החברה.

ג. ביום 21.7.19 נערך שימוע למבקש, במשרד קמ"ט איכות הסביבה במנהל האזרחי איו"ש. בשימוע נכחו המבקש ואימן עבידיה ת.ז 081090136 (שלא הובהר הקשר שלו למבקש) שטענו כי רכשו את המשאית מידי החברה. השניים נשאלו אודות מעשי המשאית במועד תפיסתה, והתשובות מעוררות חשד סביר למעורבות המבקש בעבירות (ר' שם סע' 5-7). הוטחו במבקש עובדות שונות, ובסיום נמסר לשניים כי נוכח ריבוי העבירות של החברה, יועבר התיק לחקירת משטרה והמשאית תירשם כמוצג.

ד. במהלך חודשים ספט'-אוק' 2019 נחקרו כמה מעורבים, חלקם תחת אזהרה. מן ההודעות עולה כי אמנם נערכה עסקה למכירת המשאית למבקש. לצד זה, עולה כי העסקה לא הושלמה, כיוון שהמבקש טרם שילם את רוב רובו של המחיר, לכן המשאית המשיכה לעבוד למעשה עבור החברה, ולא הוסרו מעליה שעבודים שהטילה החברה. מן ההודעות אף עולה חשד סביר לכך שהעברת הבעלות אל המבקש נעשתה רק לאחר תפיסתה, בשיתוף עם בעל החברה, חרף אי השלמת העסקה, ונועדה לשם שחרור המשאית מידי המשטרה (במ/ 1-4).

המסקנה העולה ממצבור הראיות שנאספו עד כה היא כי אמנם נעשתה עסקה בין החברה לבין המבקש לרכישת המשאית, עוד קודם לביצוע העבירה נושא החקירה. לצד זה, עולה חשד סביר למעורבותה של המשאית בעבירות, כשהיא מצויה עדיין, בפועל, בהחזקת החברה או שלכל הפחות הופעלה מטעמה באופן קבוע.

יודגש שוב, ההתרשמות היא כי העברת הבעלות במשאית, שבוצעה לאחר תפיסתה, לא נעשתה במהלך עסקי תמים בין הצדדים, אלא בוצעה, בעצם, בניגוד לתנאי העסקה כפי שהוסכמו, זאת במטרה ליצור את הרושם שאינה עוד בבעלות החברה, על מנת לקדם את שחרורה מידי המשטרה.

כמובן, אין זה המקום לקבוע מסמרות בעניין חלקו של המבקש בפרשה, ובעניין גורלה של המשאית. סוגיות אלה ייבחנו בבוא העת, לאחר שתושלם החקירה, ותתבהר מסכת הראיות. בשלב זה, השאלה העומדת להכרעה נוגעת אך ורק להמשך תפיסת המשאית, ולדעתי לצורך זה לא ניתן להתעלם מן העובדה שלאמתו של דבר, טרם הושלמה מכירתה למבקש, והיא הופעלה בשרות החברה לצורך ביצוע עבירות.

כעת, יש לבחון האם הנסיבות מחייבות להותיר את המשאית תפוסה, או שמא ניתן לשחררה.

הכרעה

ההלכות בעניין קיומה של "עילת תפיסה" הן ידועות, ואין צורך להאריך ולפרטן. בבש"פ 342/06 לרגו בע"מ נ' מד"י (12.3.06) נקבע כי בדומה לבחינת קיומה של עילת מעצר, אף ביחס לתפוסים יש לבחון האם מתקיימת עילה להמשך התפיסה, והאם ניתן להגשים את תכלית התפיסה באמצעות שחרור החפץ בכפוף להגבלות מידתיות שיהוו "חלופת תפיסה", בדרך שתפגע פחות בזכות קניינו של בעל הזכויות בנכס. נקבע כי מקום בו ניתן למצוא נוסחת איזון נאותה כאמור, ראוי להחילה, תוך שחרור התפוס אגב קביעת תנאים מידתיים הולמים להגשמת תכלית משולבת של הגנה על האינטרס הציבורי ושמירה על זכויות הפרט. הלכה זו חלה, בין אם מטרת התפיסה היא לקדם את האפשרות לעתור לחילוט בסופו של ההליך, ובין אם המטרה היא מניעתית (בש"פ 5629/10 מגידיש נ' מד"י (21.9.10); ע"ח (נצ') 45228-02-17 פחמאוי נ' מד"י (5.3.17)).

בנוגע לתפיסת כלי רכב, בגין עבירות הפוגעות בסביבה, ניתן למצוא מקרים בהם הורו בתי המשפט על תפיסה עד תום ההליכים, אך זאת בנסיבות חמורות, בהן דובר בעבריין מועד, או בכלי רכב מועד, שנתפס כמה פעמים בביצוע עבירות (רע"פ 1792/99 גאלי נ' משטרת ישראל (10.6.99); רע"פ 9747/08 תחריר נ' מד"י (20.11.08); רע"פ 10301/07 עודה נ' מד"י (16.12.07); 6292/10 הובלות עבוד בע"מ נ' המשטרה הירוקה המדור לאיכות הסביבה (5.10.10); רע"פ 10104/16 סקר נ' מד"י (12.2.17)).

לעומת זאת, מקום בו אין המדובר בנסיבות חמורות, וניתן להצביע על "חלופת תפיסה" הולמת, נוהגים בתי המשפט להורות על שחרורם של כלי רכב, בתנאים (עניין לרגו הנ"ל; בש"פ 6469/09 זיאדנה נ' מד"י (3.12.09); בש"פ 5550/08 שמעון נ' מד"י (8.7.08); בש"פ 6259/10 מגידיש נ' מד"י (21.9.10); בש"פ 6159/01 אבו עמר נ' מד"י

8.10.01); בש"פ 3120/06 מד"י נ' פרץ (9.8.06); ע"ח (מרכז) 33157-10-17 משטרת ראש העין נ' שאקר (9.11.17).

בענייננו, יש לקחת בחשבון, את חומרת העבירות שבוצעו על פי החשד באמצעות המשאית, ואת היותה שייכת עדיין לחברה שנגדה מתנהלים 7 תיקי חקירה בגין עבירות חמורות דומות. בנוסף, מבחינת מאזן הנוחות, יש לזכור כי נזקו של המבקש בשל תפיסת המשאית אינו רב מאד, היות שטרם ביצע את התשלום העיקרי תמורתה, ובפועל היא הופעלה בשרות החברה, ולא בשירותו.

מן העבר השני, יש להתחשב בזכותו הקניינית של המבקש כמי שרכש את המשאית. לא נטען כי משאית זו היתה מעורבת בעבירות בעבר, ולא נטען כי המבקש היה מעורב בעבירות.

עניין נוסף שיש לקחת בחשבון הוא העובדה שעד כה, הושבו לידי החברה 7 משאיות אחרות שנתפסו תוך ביצוע עבירות דומות, זאת ללא תנאים ככל הנראה, בהליך מנהלי, ובנוסף הושבה לידי החברה משאית אחרת בהחלטה שיפוטית, בה"ת 49297-01-19. כל זאת, בשעה שנגד החברה נצברו חשדות חמורים פי כמה מאלה המיוחסים למבקש.

לדעתי, איזון השיקולים הללו מוביל למסקנה שראוי לנקוט במקרה דנן בדרך של "חלופת תפיסה", שיהא בה כדי לאיין את החשש להישנות עבירות, ואת החשש להימלטות המשאית.

ב"כ המבקש טען כי אין הצדקה להשית עליו ערובה בשווי רב, נוכח העדר חשד סביר. ואולם, משקבעתי, בניגוד לטענות, כי עולה חשד סביר לעניין מעורבות המשאית בעבירות, והחזקת החברה בה, יש לנהוג על פי ההלכה הפסוקה, שהעמידה את שיעור ההפקדה הראוי על שליש משווי של כלי הרכב. מטעם המשיבה הוגש מחירון יצחק לוי, לפיו עומד שווי המשאית על 343,000 ₪, ולפי ערך זה תחושב הערובה.

סופו של דבר, אני מורה כי המשאית תושב לידי המבקש בכפוף לתנאים הבאים:

- א. הפקדה במזומן, או בערבות בנקאית אוטונומית, בסך 110,000 ש"ח.
- ב. התחייבות עצמית בסך 343,000 ₪.
- ג. ערבות צד ג' בסך 343,000 ₪.
- ד. אני אוסרת על כל דיספוזיציה במשאית, עד להחלטה אחרת.
- ה. יירשם עיקול על המשאית, לטובת המדינה.
- ו. המבקש ימציא תעודת ביטוח מקיף, כאשר המדינה הינה המוטב.

המזכירות תשלח את ההחלטה לב"כ הצדדים.

זכות ערעור כדין.

• **תיק החקירה הופקד במזכירות הפלילית, שם יוכל נציג המשטרה לקבלו.**

ניתנה היום, א' חשוון תש"פ, 30 אוקטובר 2019, בהעדר הצדדים.